

Datum:	4 april 2024	Zaaknummer:	822181
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Wethouder Van Ginderen		
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal		
Steller:	Meer, Annemieke van		
Kopie aan:	Groep Ondersteunen en Meedoen, Dirk Jan van Rijen, Han van den Heiligenberg, Karima Al Massati, Helga Hermans		
Onderwerp:	Stand van zaken beschermd wonen - maatschappelijke opvang - oggz en verslavingszorg		
Bijlage:	Uitvoeringsprogramma regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang		

Kennisnemen van

De stand van zaken en ontwikkelen op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, oggz en verslavingszorg.

Aangezien er veel speelt op het gebied van Beschermd Wonen (BW), de Maatschappelijke Opvang (MO) en Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ) willen wij de gemeenteraad graag met regelmaat op de hoogte brengen van de ontwikkelingen op deze dossiers. Middels deze raadsmededeling informeren wij u over de laatste stand van zaken.

Centrumregeling

BW, MO en OGGZ zijn taken die wij als gemeente niet alleen kunnen organiseren en uitvoeren. Sterker nog het Rijk verplicht gemeenten om op deze onderwerpen samen te werken. Deze verplichting is o.a. onderdeel van de Norm van Opdrachtgeverschap (NvO). In deze norm wordt er een aantal (afspraak)voorwaarden gesteld voor samenwerking. Dit vraagt om aanscherping van de huidige regionale samenwerkingsafspraken. De best passende governance bij de vastgestelde uitgangspunten voor samenwerking in de regio is een centrumregeling. Dit is toegelicht tijdens de informatieavond voor de gemeenteraden in de regio op 22 november 2023. De presentatie van deze avond heeft u reeds ontvangen via uw griffier. Momenteel stellen wij een 1ste concept centrumregeling op. Deze zal voor een zienswijze worden voorgelegd aan u als gemeenteraad. Naar verwachting zal dit in het tweede kwartaal van 2024 zijn. Vervolgens zullen de colleges de centrumregeling vaststellen en wordt de centrumregeling ter besluitvorming voorgelegd aan alle gemeenteraden in de regio.

Uitvoeringsprogramma Regiovisie (zie bijlage)

In het eerste kwartaal van 2023 is de regiovisie in alle zes de gemeenteraden aangenomen. Een onderdeel van de regiovisie is het uitvoeringsprogramma. In het regionale uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten er in de periode van 2023-2028 op regionaal niveau worden ondernomen om de ambities uit de regiovisie verder vorm te geven. Het uitvoeringsprogramma is opgesteld aan de hand van de regiovisie en het nationaal actieplan dakloosheid. Het vormt de basis waarin we kijken waar we staan, onze ambities en ontwikkelingen concreet maken en kijken wat nodig is voor het komende jaar en de ontwikkelingen die op ons afkomen

In het uitvoeringsprogramma, dat als bijlage bij deze raadsmededeling is gevoegd, is aangegeven wat er in 2023 reeds aan acties is ondernomen. Onderdelen met een groen vinkje zijn in 2023 afgerond/gerealiseerd. Een oranje vinkje betekent dat er met dat onderdeel in 2023 een start is gemaakt waarbij zaken doorlopen in 2024. Een rood vinkje geeft aan dat nog geen start is gemaakt. Het uitvoeringsprogramma betreft een dynamisch document dat regelmatig wordt aangepast/ge-update. Jaarlijks wordt het aangepaste/ge-update uitvoeringsprogramma met een nadere inhoudelijke toelichting op onderdelen ter informatie de gemeenteraden gestuurd.

Beschermd Wonen

Landgoed Vrederust

Vanaf mei/juni 2023 is de Domus gerealiseerd op het terrein van de GGZWNB in Halsteren. Eind vorig jaar hebben er twee incidenten kort achter elkaar plaatsgevonden op het terrein. Deze incidenten worden

momenteel onderzocht. Bij deze twee incidenten waren geen cliënten betrokken van de Domus. Naar aanleiding van de incidenten op het terrein van Vrederust komen er klachten en angstgevoelens naar voren die vooral te maken hebben met drugsgebruik en dealers. De overlast op het terrein is er al jaren, maar er is wel een toename te zien sinds januari 2023. Er wordt integraal (i.s.m. GGZWNB, Leger des Heils, politie en gemeente) ingezet om deze overlast terug te dringen op het gehele terrein.

De Kade

De Kade is een woonvoorziening in Bergen op Zoom van GGZWNB voor mensen met een Beschermd Wonen indicatie of een Wet Langdurige Zorg-indicatie (WLZ). De doelgroep op die locatie is zwaar (in problematiek) in combinatie met de grootte van de groep. De vraag is dan ook of de Kade gesitueerd is op de meest ideale locatie voor deze doelgroep. Deels vanwege de draagkracht van de wijk en deels vanwege de aantrekkingskracht van andere mensen bij een dergelijke voorziening.

Aan de andere kant wordt er ingezet op het zo veel mogelijk opvangen, huisvesten en begeleiden van mensen met een (psychische) kwetsbaarheid in de wijken. Dit zorgt ervoor dat mensen vaker geconfronteerd kunnen worden met voorbeelden van “onbegrepen” of “ongewenst” gedrag. Het in zijn geheel voorkomen van overlast is dan ook niet mogelijk, aangezien de samenleving nu eenmaal niet geheel maakbaar is. Toch willen wij, in samenwerking met GGZWNB, verkennen of er mogelijkheden zijn om de samenstelling van de groep op de locatie te wijzigen door bv. het huisvesten van mensen met mindere problematiek of onderzoek naar een herlocatie. Dit laatste is niet zomaar gerealiseerd o.a. vanwege de druk op de woningmarkt.

Woonplaatsbeginsel

Gemeenten, Rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie ‘van beschermd wonen naar een beschermd thuis’. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief (financiële) verdeelmodel moeten ervoor zorgen dat alle gemeenten verantwoordelijk worden voor de ondersteuning van de eigen inwoners. Niet de gemeente waar de cliënt zich aanmeldt, maar de gemeente waar de cliënt vandaan komt wordt verantwoordelijk voor het verstrekken van beschermd wonen. Nu ligt deze verplichting nog bij de centrumgemeenten. Deze doordecentralisatie moet recht doen aan het in 2015 verschenen advies ‘Van beschermd wonen naar een beschermd thuis’ van de Commissie Toekomst beschermd wonen. De behandeling van het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen is controversieel verklaard.

De nieuwe streefdatum voor invoering blijft voorslagnog 1 januari 2025. Daarvoor moet de wet wel voor de zomer in 2024 door beide kamers worden behandeld.

Maatschappelijke Opvang

Inzet Stichting Barka

Een belangrijke succesfactor bij de ondersteuning van dakloze arbeidsmigranten is de inzet van Stichting Barka. Als Oost-Europese arbeidsmigranten dakloos worden, is er in Nederland nauwelijks een vangnet voor hen. Daarom probeert de Poolse stichting Barka hulp te bieden. Stichting Barka is de enige partij die deze hulp kan bieden voor deze doelgroep. Omdat deze groep steeds groter wordt, wordt vanaf 01-01-2024 de hulpverlening van Stichting Barka structureel ingezet in onze regio. Voor Roosendaal komt deze regionale inzet extra boven op de lokale contratering van Stichting Barka waardoor Barka binnen onze gemeente nog ruimer en breder inzetbaar is.

Koudweerregeling Flakkegebruikers

Binnen de Maatschappelijke Opvang is de structurele koudweerregeling van kracht tot 1 april 2024. Afgelopen periode hebben we gezien dat het grootste gedeelte van de gasten die gebruik maken van de winterregeling kampen met een flakka verslaving. Het gaat om gasten die structureel gebruiken (veelal polydrugsgebruikers), waardoor er een onveilige situatie is ontstaan voor het personeel van de opvang en de gasten van de opvang. De flakkegebruikers vertonen excessief acting out gedrag wat zich uit in achterdocht, motorische onrust, oververhitting en agressie. Hierdoor hebben we besloten om voor deze groep flakkegebruikers een aanpassing te maken in de winterregeling, dit is op basis van gevoelstemperatuur. Met de betrokken (zorg-)partners is gekeken hoe deze groep opgevangen kan worden bij een gevoelstemperatuur onder de 0 graden. Dit heeft geresulteerd in een uitgewerkt handelingsprotocol.

Momenteel wordt de groep Flakkegebruikers binnen onze regio in beeld gebracht en wordt er in de zorg- en veiligheidsketen gekeken hoe deze personen het best geholpen kunnen worden en overlast vanuit deze personen kan worden vermindert.

Zorg & Veiligheid

Subsidietoekenning vroegsignalering in de wijk: "regionale inzet van de Wijk GGD-er en Wijk GGZ-er

De gemeenten hebben in april 2023 een subsidieaanvraag ingediend binnen het landelijk programma Grip op onbegrip gericht op vroegsignalering in de wijk. We zien een toename van personen met psychische problematiek (licht en zwaar) en van personen die onbegrepen gedrag vertonen. We zien de drukte bij het OGGZ – team (bemoeizorg) steeds verder toenemen en de politie meldt dat het aantal meldingen bij politie van mensen met onbegrepen gedrag in de eerste helft van 2023 hoger ligt dan in de eerste 6 maanden van het afgelopen jaar.

Met de inzet van deze subsidieaanvraag wordt beoogd dat signalering, zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag tijdig, outreachtend, adequaat en in samenhang wordt geboden. Zo wordt geprobeerd te voorkomen dat mensen verder afglijden, in de problemen komen, de situatie escaleert en er veiligheidsrisico's ontstaan voor de persoon zelf en/of de directe omgeving. De subsidie is in november aan ons toegekend en heeft een looptijd van 15 maanden. Per januari 2024 zijn één wijk GGZ-er en één wijk GGD-er gestart. Deze werken complementair aan de lokale wijk GGZ-er en GGD-er die reeds binnen onze gemeente werkzaam zijn.

Start Implementatie levenslooppaanpak

De colleges van burgemeester en wethouders hebben ingestemd met de implementatie van de levenslooppaanpak. De gemeenten zien een directe link met het ontbreken van een soepel verlopende en werkende Levenslooppaanpak met de leefbaarheid van de regio. Daardoor wordt door hen verantwoordelijkheid gevoeld om een duurzame samenwerking en financiering op te zetten.

De levenslooppaanpak zorgt voor betere ondersteuning en zorg aan mensen met een psychische stoornis en/of een verslaving en/of een verstandelijke beperking én een hoog veiligheidsrisico door verbetering van de (keten)samenwerking in het district de Markiezaten. Doordat de inwoner zijn hele leven, of zo lang als nodig gemonitord wordt krijgt hij/zij de kans om mee te doen in de samenleving en is er minder kans op escalatie. Dit draagt bij aan een veiligere omgeving, ook voor de persoon zelf. In januari 2024 is de projectleider gestart met de uitvoering van de opdracht.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris,

De burgemeester,

